

glædede mig i saa Henseende, i alt Fald i nogen Grad. Jeg forstod nemlig af hans Udtalelser, at det konservative Parti ikke var fremmed for den Tanke, at der her forelaa i særegen Grad en Statsopgave, og at Staten derfor var naturligt forpligtet til at stille visse Midler til Raadighed for Kommunerne paa dette Omraade. Nu ved jeg ikke, hvor standhaftig den høje Regering er, men jeg skulde dog tro, at hvis Socialdemokrater, Radikale og Konservative forenede sig i en Beslutning her, vilde den høje Regering være villig til at udføre dette Flertals Villie. Jeg vilde i alt Fald blive meget forbavset over, om der skulde være nogen afgjort Modstand i den Henseende.

Jeg nævnte som Grundlag for Tilskud fra Statens Side den Arbejdsløshedsfond, som bestaar. Dertil sagde den højtærede Minister, at det var bestemt, hvad Pengene skulde bruges til. Jeg forstaaer dog den Lov, som blev gennemført i Sommer; saaledes, at den gaar ud fra, at der ikke vil blive Brug for nævneværdigt mere i den nærmeste Tid end, hvad der kommer ind ved Arbejdsgivernes stærkt formindskede Bidrag, og at man derfor vedblivende vil staa med denne betydelige Fond paa omkring ved 10 Mill. Kr. Og naar man staaer overfor en saa ekstraordinær Situation som den nuværende og har en Fond, der oprindelig er indstiftet netop til Anvendelse overfor Begivenheder af denne Art, kan jeg ikke forstaa, at man ikke skal kunne tage noget deraf. Pengene skal bruges, siger den højtærede Minister, til Tilskud til Nødhjælpsarbejder, og ogsaa andre Opgaver er der bevaret for den i den nuværende Lov. Jeg tilstaaer min Tvivl overfor Begrebet Nødhjælpsarbejder. Hvordan kan det være, at de bliver saa dyre? siger den højtærede Minister. Jeg har ikke truffet paa nogen kommunal Mand, der har beskæftiget sig med disse Spørgsmaal, der ikke atter og atter har sagt, at det er en meget dyr Form for Arbejder. Og hvad er Forklaringen? Det er den ganske simple, at den Arbejdsstyrke, man raader over, er usikker, i mange Tilfælde sammensat af Folk, der er uvante med dette Arbejde. Endelig er der ved Nødhjælpsarbejderne en Uendelighed af Formaliteter med Hensyn til Godkendelsen og alt saadant, som ogsaa volder praktiske Vanskeligheder. Jeg tror, at hele Ordningen med Nødhjælpsarbejder til nedsat Pris eller indskrænket Tid, eller hvad det kan være, er et Blindspor, man er kommet ind i, og som har vist sig prak-

tisk taget at være mislykket. Jeg tror derfor, det skulde opgives. Men i alt Fald, Midlerne til Understøttelse forefindes i Arbejdsløshedsfonden, og der vil ikke være nogen afgørende Vanskelighed for paa en nogenlunde tilfredsstillende Maade her at komme Kommunerne til Hjælp og derigennem sætte dem i Stand til at hjælpe de arbejdsløse under nogenlunde taalelige Former.

Endelig et enkelt Ord til den højtærede Minister. Den højtærede Minister sagde til mig, at jeg havde kritiseret hans videnskabelige Behandling af disse Spørgsmaal i Eftermiddags. Det er den største af de Misforstaaelser, han, om jeg saa maa sige, har gjort sig skyldig i overfor de Udtalelser, jeg fremsatte i Eftermiddags. Tværtimod, Forholdet er dette, at jeg med særlig Glæde havde hørt om de videnskabelige Undersøgelser, som den højtærede Minister anstillede med Hensyn til, hvad Arbejdslønnen betød for Produktionsomkostningerne. Jeg sagde ikke Ordet „videnskabelig“ i nogen ubehagelig Hensigt overfor den højtærede Minister. Jeg udtalte tværtimod min Glæde over, at han gennem denne Prøvelse af Spørgsmaalet kom bort fra den efter min Mening højest ejendommelige, trosmæssige Opfattelse af dette Spørgsmaal, som navnlig har været forfægtet af den højtærede Statsminister og har spillet en saa fremtrædende Rolle i Partiets Agitation. Det er min Opfattelse, at naar man overfor denne Læresætning om Arbejdslønnens Højde som det alt beherskende i Spørgsmaalet om Produktionsomkostningerne overhovedet anvender Tænkning, saa styrter hele denne Tankegang sammen, og det forekommer mig ogsaa, at den allerede i betydelig Grad var styrtet sammen for den højtærede Indenrigsminister, om hvem jeg for øvrigt tror, at han aldrig har været af dem, der troede helt naivt og helt barnligt paa denne Læresætning. Jeg er tilbøjelig til at tro, at naar han undersøger Spørgsmaalet videre og vi gensidigt drøfter det, vil vi meget vel kunne komme til Rette om, at der her er en Mængde af forskelligartede Faktorer, som griber ind i hinanden. Ingen af os nægter Arbejdslønnens Betydning, og derfor ønsker vi den ogsaa inddraget i de kommende Forhandlinger, men det er et Fejlsyn at lægge hele Hovedvægten derpaa. (Afbrydelse). Er der ingen, der gør det? Saa ved jeg ikke, hvem vi har som Statsminister i Øjeblikket. I hvert Fald har jeg for min Del sjældent hørt en saa gennemført Agitation som den, den højtærede Statsmini-